№ 295. Czwartek 19. Grudnia 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Ewangelicka gmina *Stary Jazów* w obwodzie Przemyskim przyjęła na siebie dla uposażenia trywialnej szkoły w Starym Jazowie następujące obowiązki:

1. Na utrzymanie nauczyciela obowiązała się płacić rocznie gotówką 29 zł. w. a., a w ziarnie dodawać 7 korcy żyta i 7 korcy jęczmienia.

2. Za dyrygowanie śpiewem przy zaślubinach, pogrzebach i przy nauce konfirmandów (bierzmujących) płacić rocznie nauczycielowi 10 zł. w. a.

3. Odstąpić mu na użytek położony przy budynku szkolnym grunt ogrodowy, tudzież zakupiony przez gminę od Jana Mayer za pomocą ugody z dnia 4. lutego 1859 grunt pod nr. 45 objętości 6 morgów i 1000 sążni kwadratowych i z tego ostatniego gruntu 6 niż. austr. morgów bezpłatnie dla nauczyciela uprawiać.

4. Dostawiać nauczycielowi bezpłatnie dwa dwusprzężne wozy dla transportowania zboża do młyna w Wierzbianach i mąki do domu z powrotem, tudzież potrzebne wozy dla transportowania do Jaworowa zboża, które na potrzeby domu zużyte nie będzie.

5. Przyzwolić nauczycielowi puszczać bezpłatnie na pastwisko gminne 5 sztuk bydła rogatego i tyleż nierogacizny.

6. Budynek szkolny i mające się posprawiać porządki i rekwizyta szkolne utrzymywać zawsze w dobrym stanie i starać się o ochędóstwo w szkole.

7. Do wydawanych dotychczas przez kamerę na opał szkoły 5 sągów dębowego drzewa dodawać jeszcze jeden sąg twardego drzewa i te 6 sągów drzewa bezpłatnie do szkoły przystawiać.

8. W przypadku, jeżeliby się liczba ewangelicznych gospodarzy gruntowych powiększyła, obowiązuje się gmina podwyższyć to uposażenie w gotówce i w ziarnie.

Znaczne te ofiary ku rozszerzeniu oświaty między wiejskim ludem podaje c. k. Namiestnictwo galicyjskie z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Żałoba dworska. — Śmierć księcia Alberta. — Sprostowanie.)

Wiedeń, 17. grudnia. Z najwyższego rozporządzenia noszona będzie żałoba dworska po ś. p. Jego królewicz. Mości księciu Albercie, małżonku Jej Mości Królowy Anglii i Irlandyi, księciu Sachsen-Coburg-Gotha, zacząwszy od dnia dzisiejszego t. j. 17go grudnia przez dni dwanaście, t. j. włącznie do 28. grudnia bez odmiany.

— *Gazeta wiedeńska* pisze z Wiednia: Depesza londyńska z 14. b. m. wznieciła pierwszą obawę o stan zdrowia księcia Alberta. Późniejsza depesza była pomyślniejsza, w dniu zaś 15. b. m. doniósł telegraf, że książę przeniósł się nadspodziewanie do wieczności.

Smutna ta wiadomość sprawiła tutaj, pisze *Gaz. wied.*, głębokie i bolesne wrażenie. Jakże głębokiem i bolesnem musi być to wrażenie w całej Anglii. Wiadomo, że życie domowe mieszkańców, szczególniej w Londynie, wiązało się z domowem życiem królewskiej rodziny. Dwór królewski był dla stolicy wzorem rodzinnego szczęścia i najlepszego wychowania, a tak każda rodzina uczuwa niewynagrodzoną stratę. Wzmaga te uczucia przywiązanie i cześć dla osoby księcia, które zjednał sobie charakterem, skłonnością do wszystkiego co dobre, piękne i użyteczne, a oraz pełnem godności zachowaniem swojem w obec stanowiska uciążliwego z początku. Nie było w Anglii dobroczynnego zakładu, wielkiego przemysłowego przedsiębierstwa, stowarzyszenia artystycznego i naukowego, do któregoby książę Albert nie należał, i któregoby zachętą i datkami nie wspierał. Nad jego stratą boleją więc nie tylko krewni i ci co go otaczali, ale także wielu innych, których ożywiał światłem i pociechą.

— *Allg. Pr. Ztg.* podaje następującą notę przeciw doniesieniu, że gabinet berliński chociaż poprzednio należycie zawiadomiony o kroku, do którego zniewoliło Austryę umocnienie się powstańców w Sutorynie, wraz z innemi mocarstwami zażądał od Austryi osobnych wyjaśnień:

Całe to doniesienie jest wymysłem. Ani Austrya nie zawiadomiła poprzednio gabinetu berlińskiego o wspomnionym wypadku, ani Prusy, łącznie z innemi mocarstwami, krok jaki przedsięwzięły. Gabinet berliński nie zawiadomiony o wojskowych zamiarach Austryi, udał się do gabinetu wiedeńskiego z zapytaniem; odpowiedź zaś, że wypadek pomieniony nastąpić musiał jedynie dla własnej obrony, załatwiła kwestyę pomyślnie.

(Posiedzenie izby panów dnia 16. grudnia.)

Posiedzenie otwarte o kilka minut przed pół do jedenastej.

Na ławie ministeryalnej hr. Rechberg, de Schmerling, de Lasser i hr. Degenfeld.

Hr. Leo Thun wyraża ubolewanie, że wniosek jego dodatkowy na przeszłem posiedzeniu przerwał dyskusyę. Przytacza podobny na innym posiedzeniu wniosek hr. Hartiga, który lubo dodatkowo wniesiony dyskusyi bynajmniej nie przerwał.

Prezes ks. Karol Auersberg nie widzi podobieństwa w obu przytoczonych wypadkach.

Superintendent Haase czyni sprawozdanie z petycyi nauczycieli wiejskich jednej dyecezyi w Czechach przeciw odłączeniu szkoły od kościoła. Na wniosek komisyi petycyę odesłano do ministerstwa stanu.

Projekta do ustaw o tajemnicy listowej, na wniosek komisyi przyjęte po trzeciem odczycie bez dyskusyi.

Następuje drugi odczyt projektu ustawy o zabezpieczeniu prawa domowego. Iż nikt nie życzył sobie wziąść udział w dyskusyi, przystąpiono do dyskusyi specyalnej.

Wszystkie 6 §§. przyjęte zgodnie z wnioskiem komisyi. Hr. Leo Thun wniósł poprawkę do §. 2, lecz poprawka upadła przy głosowaniu.

Koniec posiedzenia o kwadrans na pierwszą. Przyszłe posiedzenie we czwartek dnia 19. b. m. Prezes nie mógł jeszcze ułożyć porządku dziennego.

(Posiedzenie izby deputowanych z dn. 16. grudnia.)

Prezyduje dr. Hein.

Na ławie ministeryalnej minister stanu de Schmerling.

Odczytano najprzód interpelacyę do c. k. ministeryum sprawiedliwości względem języka w sądach dalmackich, i notę wysokiego c. k. ministeryum finansów względem urzędników stanowych w Styryi i Wyższej Austryi.

Zmienione paragrafy ustawy prasowej odczytano w nowym układzie i przyjęto, co można uważać za trzeci odczyt ustawy.

W końcu przyjęła izba wnioski wydziału petycyjnego, między temi wniosek względem uczniów techniki, upraszających o równe z uniwersytetami uwolnienie od służby wojskowej.

Posiedzenie skończyło się o godzinie 1½ w południe. Przyszłe posiedzenie jutro. Porządek dzienny: Oznajmienie Jego Excel. ministra finansów i wybór wydziałów.

(Reskrypt cesarski do Węgier.)

Pezst, 15. grudnia. Kr. reskrypt do kr. węgierskiej kuryi. Mili nam wierni!

Dały się słyszeć powątpiewania, czyli wydana patentem Naszym z dnia 2. sierpnia 1850 ustawa taks pozostaje w swej mocy w sporach i sprawach cywilnych w niniejszem królestwie, potwierdzeniu przepisów tymczasowego postępowania sądowego na podstawie konferencyi Judex kurialnej w naszem królestwie węgierskiem.

Iż w duchu naszego dyplomu z dnia 20. października, ustawa o stęplach i taksach ma być utrzymana nienaruszona, a tymczasowe przepisy zatwierdzone naszem postanowieniem z dnia 20. lipca b.r. nie miały i nie mogły zastąpić istniejących ustaw finansowych, zaczem i ustawy o stęplach i taksach, przeto oświadczamy dla uchylenia wszelkich wątpliwości, że wzmiankowana ustawa o stęplach i taksach pozostaje w obec tymczasowych przepisów procedury prawnej dla naszego królestwa węgierskiego w zupełnej swej mocy, i że ma służyć za nienaruszalne prawidło i skazówkę szczególniej przy podaniach od stron, wyrokach sądowych i wszelkich tym sposobem stronom nałożonych zobowiązań.

Uwiadamiając was o tem wierni nam Mili, abyście się podług tego zachowali, pozostajemy wam z naszą cesarsko królewską życzliwością i łaską.

Dan w naszem stołecznem rezydencyonalnem mieście Wiedniu w Austryi dnia 11. grudnia 1861.

Franciszek Józef, r. w.
Hr. Antoni Forgach r. wł.
Szczepan Papay r. wł.

Ameryka.

(Wypadki wojenne. — Książęta Orleańscy. — Łagodniejsze usposobienie Amerykanów. — Poselstwo p. Davis.)

Nowy Jork, 30. listopada. Doniesienia z twierdzy Pickens są tak sprzeczne i zawiłe, że nie można stanowczo powiedzieć, jaki jest rezultat wojny w tamtej stronie. Z Port Royal nadeszły wiadomości, że część federacyjnego wojska wylądowała na wyspę Tybee, i tam zaczęli budować nowe fortyfikacye. Separatyści zatopili w cieśninie pomiędzy Tybee a twierdzą Putaki dwa okręta, aby nie dopuścić wstępu okrętom do spławu Sawanny.

Na wielkim przeglądzie wojska w Washyngtonie w obec jenerała Mac Clelan, uważano w orszaku tego jenerała hrabiego Paryża w uniformie kapitana Stanów zjednoczonych z krzyżem francuskim legii honorowej. Z hr. Paryża był także jego stryj książę Joinville.

Indépendance kładzie ponownie nacisk na spokojniejsze usposobienie, jakie się ze względu na angielsko-amerykańskie zajście w dziennikach i listach londyńskich przebija. Powód do tej zmiany opinii publicznej dała spokojniejsza mowa wielkiej liczby dzienników amerykańskich, nieuważających za niepodobieństwo wydanie komisarzy Południa. W dziennikach tych nie widać najmniejszego śladu tej wojennej mowy, jaką panu Seward, a nawet prezydentowi Lincoln przy sposobności przyjęcia nowego szwedzkiego posła przypisać chciano. Następnie obok meetyngów wyprawionych na cześć kapitana Wilks odbywały się także inne meetyngi w Nowym Jorku i w innych miastach unii w przeciwnej myśli.

Prezydent Jefferson Davis wysłał poselstwo do kongresu państw południowych. Przemawia w niem surowo, i nadmienia, że unioniści od 7 miesięcy nic nie zdobyli, a na wielu punktach byli zmuszeni trzymać się odpornie. Oświadcza, że stosunki związku południowego tak wojskowe jak finansowe są pomyślniejsze, jak na początku wojny. Oddaje pochwałę mieszkańcom Missouri i broni obsadzenia Kentucky. Dalej pisze: noty skarbowe odpowiedziały nadziejom rządu. Ponieważ zaś rząd umie swoich środków używać, i mądrze z dochodów korzysta, trudno byłoby oznaczyć, kiedy wojny nie będzie mógł prowadzić.

Przywrócenie unii, chociaż federaliści z bronią ubiegają się o to, codziennie staje się niemożliwszem. Nie usunięto przyczyn separacyi; przybyło ich owszem. Sama myśl odnowienia związku z Północą wstrętem konfederacyę napełnia. Dla Południa dosyć będzie żyć zgodnie z Północą, ale separacya odwołać się nie da. Prezydent Davis zawiadamia dalej kongres o przytrzymaniu dwóch komisarzy, i czyni następującą uwagę: Schwytać ich na ulicach Londynu byłoby ze strony państw zjednoczonych równą niegodziwością, jak uprowadzić ich ze statku „Trent“. Chociażby byli zbrodniarzami, nie wolno było aresztować ich na pokładzie statku angielskiego, chyba na mocy odpowiedniego traktatu. Konfederacya żadnego obcego mocarstwa nie prosiła o pomoc, ale ma przecież prawo zapytać, czy zasada europejska, że blokada mająca być obowiązującą istotną być musi, do wszystkich, lub tylko do szczególnych odnosi się przypadków. Rządom europejskim będą przedłożone dowody, że blokada była niedostateczna.

Francya.

(Układy z związkiem celnym. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia kolonialne. — Asesorowie muzułmańscy w sądach algierskich.)

Paryż, 14. grudnia. Depesza paryska z 13. b. m. donosi: Pan de Clercq, pełnomocnik francuski do zawarcia traktatu handlowego z Prusami i związkiem celnym, udaje się z Berlina do Paryża po nowe instrukcye, ponieważ układy niebawem mają być rozpoczęte. Obiega pogłoska, że pan Thouvenel udzielił lordowi Palmerston zdanie Francyi o wypadku parowca „Trent“, i przyznał, że prawo narodów naruszone zostało.

— Ostatnie doniesienia z wyspy Mauritius są według *Monitora floty* wielce dla handlu niepomyślne. Złe zbiory cukru i nadzwyczajny kredyt stały się przyczyną wielu bankructw. Tego roku cukrownie wydały cukru o 30.000 beczek mniej, jak lat innych. Całkowity wówóz zmniejszył się do 31. października 1861 o 25,192.205 funt. sztr. Zeszłego roku od 1. stycznia do 31. października wynosił 88.215.619 funt. sztr., a tego roku w tym samym czasie tylko 63,053.414 funt. sztr.

— Od roku 1834 w francuskich sądach w Algieryi zasiadali asesorowie muzułmańscy, którzy we wszystkich procesach przeciw muzułmanom mieli także głos doradczy. W roku 1842 wydalono ich z sądownictwa kryminalnego, a pozostawiono tylko w sądach cywilnych i handlowych, jednego przy każdym. Dekret z 31. grudnia 1859 postanowił, aby trybunały pierwszej instancyi i wyższy sąd cesarski miały po dwóch asesorów muzułmańskich, aby ich w razie potrzeby przywołać. Ponieważ zaś sędziowie francuscy już znają dostatecznie zwyczaje i obyczaje muzułmanów, a ci już przekonali się, że sprawiedliwość francuska jest bezstronna, przeto znowu asesorowie muzułmańscy po jednemu w każdym sądzie zasiadać mają, a dyety ich będą zamienione na pensye, przezco oszczędzi się 16.000 fr. Na sprawozdanie ministra sprawiedliwości ogłoszone w Monitorze, wydał Cesarz dekret pod dniem 5go b. m., mocą którego od nowego roku 1862 znoszą się posady asesorów w sądach handlowych i pokoju, a przy sądzie wyższym w Algierze, jako też przy niższych sądach Algieryi w sporach muzułmańskich zasiadać będą asesorowie po jednemu z stałą pensyą roczną (przy sądzie wyższym 2400, przy sądach niższych 1600 do 1200 fr.).

Belgia.

(Pośrednictwo w sprawie anglo-amerykańskiej. — Rozprawy w izbach.)

Bruxela, 12. grudnia. *Gazeta kolońska* donosi, że Król belgijski ma przyjąć pośrednictwo w sporze angielsko-amerykańskim, jeżeliby się potwierdziło mniemanie rządu angielskiego, że gabinet washingtoński odpowie pojednawczo na ostatnią notę lorda Russell. Pierwszy sekretarz ambasady angielskiej przy dworze tutejszym powołany do Londynu, aby porozumieć się bliżej z ministrami w tej sprawie.

Dyskusya nad ostatniemi paragrafami adresu, zawierającemi wotum zaufania, była nadzwyczaj ożywiona, i potrwa zapewne jeszcze kilka posiedzeń. Hr. de Theux odmówił wotum zaufania dla gabinetu imieniem prawej strony izby.

Dnia wczorajszego po żwawej kilka godzin trwającej rozprawie ukończyła izba debatę nad administracyą dóbr kościelnych, i poprawkę prawicy 57 głosami przeciw znacznej mniejszości 44 głosów odrzuciła. Przyjęto więc paragraf w jego kształcie pierwotnym. Pozostał więc już tylko ostatni paragraf adresu do dyskusyi, który wyraża wotum zaufania dla polityki ministeryalnej.

Holandya.

(Święcenie niedzieli. — Szalupa pruska.)

Haaga, 11. grudnia. W izbie drugiej minister sprawiedliwości bronił święcenia niedzieli przeciw dwom chrześciańskim członkom izby, którzy żądali, aby odpowiednia ustawa jako sprzeciwiająca się konstytucyi zniesioną została. Minister przyznał im słuszność, lecz twierdził, że jeszcze czas ten nie prędko nadejdzie, by tę ustawę znieść było można.

Koło Calantsrog płynęła piękna szalupa oficerska, na której znajdował się królwesko-pruski pawilon z napisem „Amazonka“. Nie podlega wątpliwości, że ta szalupa należała do pruskich okrętów wojennych, według wszelkiego prawdopodobieństwa zniszczonych pod Calais.

Szwajcarya.

(Sprawa Dappenthal.)

Podług doniesienia w *Pays* potwierdza się, że nieporozumienie, wywołane aresztowaniem pewnego człowieka w dolinie Dappen przez żandarma francuskiego, załatwił list pana Thouvenela do Dra Kerna. Zdarzenie to tłumaczy p. Thouvenel pomyłką francuskiego żandarma, iż nie wiedział, że jest na ziemi szwajcarskiej. Aresztowanego puszczono natychmiast na wolność. To porozumienie jednak odnosi się tylko do tak zwanej sprawy Jussy, a nie ma nic spólnego z nierównie ważniejszym wypadkiem, to jest, z wkroczeniem wojska francuskiego do wioski szwajcarskiej Lacressonnière.

Włochy.

(Sprawa konzularnych archiwów neapolitańskich.)

Piemonckiej izbie deputowanych przedłożono dokumenta względem archiwów neapolitańskich między gabinetem hiszpańskim a piemonckim wymienione. Szereg ich zaczyna depesza, w której pełnomocnik Króla Wiktora Emanuela w Lizbonie baronowi Ricasoli donosi, że gdy królestwo włoskie uznanem zostało, napisał do wszystkich podległych sobie wicekonzulów, aby zażądali wydania archiwów wicekonzulatów dawnego królestwa Obojga Sycylii. Wicekonzul w Teucra, przesyłając okólnik konzula hiszpańskiego w Faro z 17. lipca do wicekonzulów Hiszpanii i Portugalii wydany, odpowiedział, że konzulowie hiszpańscy i wicekonzulowie w królestwie portugalskiem rozkazem swojego rządu upoważnieni

być powinni do odbioru archiwów i innych ruchomości dawnych konzulów neapolitańskich. Ostatnim jest okólnik barona Ricasolego do król. posłów za granicą, wydany z Turynu w dniu 30. listopada 1861 z doniesieniem, że reprezentant Króla w Madrycie otrzymał polecenie tę stolicę opuścić i sekretarzowi legacyi bieżące sprawy poruczyć. Oprócz tego doniesienia znajduje się tam obraz wypadków, które do tej ostateczności przywiodły.

Niemce.

(Stan w rezerwie. — Wychodźcy do Rosyi.)

Berlin, 11. grudnia. *Köln. Ztg.* pisze: Nowellę względem przedłużenia obowiązku służby rezerwowej, która dawniej dwa lata a teraz ma trwać cztery lata, przyjęło przed ośmiu dniami, to jest w sobotę ministeryum państwa.

— Rządy zostały znowu spowodowane wydawać przestrogi, ażeby się nie przesiedlano do Rosyi, i nadmieniać w nich najszczególniej to, że królewskie poselstwo w Petersburgu nie jest w możności według życzenia uwzględniać prośby o ulżenie smutnego losu wychodźców lub wstawiać się swem pośrednictwem, ażeby mogli powrócić do rodzinnego kraju. Skreślone w doniesieniach poselstwa stosunki wcale nie są ponętne.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Zmiany co do taxy stęplowej.)

Petersburg, 7. grudnia. Komisya reformy podatków pod przewodnictwem pana Hagemeister ukończyła już, pisze *N. Z.*, prace swoje względem taxy stemplowej. Taxa ta przyniosła w r. 1860 blisko 9 milionów rubli brutto. Ale sposób poboru był zawikłany i niedogodny. Według nowego wniosku należytość stemplowa od wszelkich dowodów ma być stała i wynosić 30 kopijek. Tylko dowody zamiany i przekazania nieruchomości będą taxowane podług wartości. Jest nadzieja, że dochody się powiększą. Obecnie komisya zajmuje się reformą podatków prowincyonalnych i gminnych. Mówią, że nigdzie nie było tak wielkich nadużyć jak tu, dlatego też trudne jest zadanie komisyi.

Turcya.

(Firman względem połączenia administracyi Księstw Naddunajskich.)

Firman sułtański zezwalający na czasowe połączenie administracyjne Księstw Naddunajskich jest następującej osnowy:

Artykuł 1. Jak długo obadwa hospodarstwa pozostaną połączone w jednej osobie, będzie książę Kuza rządził obudwoma księstwami za spółdziałaniem jednego ministerstwa, które połączy w sobie czynności obu teraźniejszych ministerstw Multan i Wołoszczyzny.

Art. 2. Sejmy Multan i Wołoszczyzny połączają się w jedno zgromadzenie. Postanowienia art. 16. i 25. konwencyi z 19. sierpnia 1858 mają stosować się do tego zgromadzenia, o ile nie podlegną zmianom na mocy niniejszego regulaminu. Prezydentem zgromadzenia będą naprzemian metropolici Multan i Wołoszczyzny.

Art. 3. A iż centralna komisya fokszańska tym końcem złożona była, aby zapewnić jedność w działaniu obu ministerstw i sejmów obudwu księstw, przeto zawiesza się jej działanie na cały czas połączenia obu ministerstw i sejmów. Gdyby jednak rząd księstw w porozumieniu ze zgromadzeniem sejmowem uznał, że z korzyścią dla konstytucyi byłoby utworzyć inne jeszcze zgromadzenie pod nazwą senatu lub inną, aby zastąpić w ten sposób rzeczoną rozwiązaną komisyę centralną, to wysoka Porta weźmie pod rozwagę wszelki przedłożony jej w tym przedmiocie projekt.

Art. 4. Zmiany administracyjne w księstwach, pozostawią nietkniętą granicę, która potąd je rozdziela.

Art. 5. W każdem księstwie będzie regularnie zwoływana rada prowincyonalna, i tę radę potrzeba będzie zapytywać w przedmiocie wszelkich praw i regulaminów ściągających się wyłącznie do tego księstwa. Rady te będą miały oprócz tego kontrolować administracyę funduszów prowincyonalnych. Ich skład i przysługujące im prawa postanowi Hospodar w porozumieniu z sejmem.

Art. 6. Przy najbliższem opróżnieniu posady Hospodara wejdą napowrót w wykonanie prawne zawieszone niniejszem warunki konwencyi z dnia 19. sierpnia.

Administracyę wykonywać będzie wówczas rada ministrów w granicach oznaczonych art. 11. konwencyi z 19. sierpnia.

Czynności połączonego zgromadzenia sejmowego będą natychmiast zawieszone. Rada ministrów rozpisze niezwłocznie nowe wybory, na podstawie będącego wówczas w mocy prawa wyborczego, aby rekonstytuować zgromadzenia sejmowe Multan i Wołoszczyzny.

Wybory muszą być ukończone w przeciągu czterech tygodni, a do dziesięciu dni zbiorą się obadwa zgromadzenia w Jasach i w Bukareszcie. W przeciągu dni ośmiu od swego zebrania się muszą przystąpić do wyboru hospodara tego księstwa, którego są reprezentami. W razie, gdyby do ośmiu dni nie stanął wybór, przystąpi zgromadzenie dnia dziesiątego rano do wyboru, bez względu jaka liczba członków będzie zebrana.

Art. 7. Rozumie się, że wszystkie warunki konwencyi z dn. 19. sierpnia pozostają w zupełnej swej mocy, z wyjątkiem zmian tymczasowych. Protokoł podpisany na konferencyi paryskiej dnia 6. września 1859 pozostaje również w swej mocy, w razach tamże przewidzianych.

Jak to na początku wyraźnie zastrzeżono, zmiany zaprowadzone niniejszym firmanem w konwencyi 19. sierpnia są prawomocne tylko podczas połączenia obu hospodarstw w osobie księcia Kuzy.

W razie opróżnienia hospodarstw ma być postąpiono według wyżwyrażonych postanowień.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Praga, 16. grudnia, Jego Mość Król saski ma przybyć tu jutro po południu.

Londyn, 16. grudnia. *Times* powiada, że wiadomości z Ameryki nie bardzo są pomyślne. Kongres wotował Wilkesowi swoje podziękowanie, a to równa się polityce zaczepnej, gdyż do kongresu należy rozstrzygać względem pokoju lub wojny. Lincoln pozostawia sobie drogę do odwrotu, gdyż chce zastosować swoją politykę i do wymagań Anglii i do postępowania mocarstw. — *Morning Post* przynosi gwałtowną krytykę mesażu Lincolna, upatrując w nim widoczną oznakę wojny. *Morning Herald* sądzi, że nie ma nadziei utrzymać pokój. Pierwsze wotum kongresu równa się wypowiedzeniu wojny, Podziękowanie Wilkesowi jest obrazą Anglii. Zwrot jest niepodobny.

Giełda przyjęła wiadomości amerykańskie wojennie. Wszystkie dzienniki wyrażają się z głębokim żalem o zgonie księcia Alberta. *Morning Post* pisze: „Wiadomość w *Patrie*, jakoby Anglia wzywała rady innego mocarstwa, jest fałszywa; Francya oświadczyła z własnej woli, że postępek okrętu „Jacinto“ jest naruszeniem praw internacyonalnych. Również mylne jest doniesienie, jakoby lord Lyons miał doręczyć drugą notę; rozkazy, które otrzymał są stanowcze.“

Paryż, 16. grudnia. *Patrie* zapewnia także, że nota angielska jest ultimatum.

Paryż, 17. grudnia. Dzisiejszy *Monitor* zawiera dekret, który rozwiązuje 103ci pułk piechoty i 1szy pułk cudzoziemski.

Turyn, 16. grudnia. (Na Paryż.) List Garibaldego do komitetu w Genuy powiada: „Jesteśmy gotowi do ostatecznego rozwiązania. Pomimo wznoszących się trudności musimy dojść do celu. Skupiajmy się bliżej przy naszym Królu, ułóżmy sobie schadzkę na ostatniem pobojowisku; braterskie spółdziałanie jest rękojmią zwycięstwa.“ Garibaldi kończy list wezwaniem komitetu do gorliwego spółdziałania.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 18. grudnia. Na targ przedwczorajszy przypędzono 126 wołów i 24 krów, mianowicie z Dawidowa 2 stada po 34 i 58 wołów, z Sielca 14, z Wytkowa 12 i z Gołogór 8 wołów, z Żółkwi 11 a z Gołogór 13 krów. Z tej liczby sprzedano — jak się dowiadujemy — na targu 126 wołów i 11 krów, i płacono za woła, mogącego ważyć 290 ℔ mięsa i 30 ℔ łoju, 55zł.; wół zaś, szacowany na 370 ℔ mięsa i 80 ℔ łoju, kosztował 90zł. 50c.; — za krowę 170 ℔ mięsa i 20 ℔ łoju ważącą płacono 44zł. 50c.

Ceny przeciętne zboża i innych artykułów w drugiej połowie listopada na targach w Starym Sączu, Ciężkowicach, Gorlicach, Nowym Targu, Nowym Sączu i Krościenku.

	Miejsce targu											
	Stary Sącz		Ciężkowice		Gorlice		Nowy Targ		Nowy Sącz		Krościenko	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	5	35	5	50	5	4	5	68	5	37	5	40
„ żyta . . .	3	90	3	25	3	10	4	14	3	85	4	.
„ jęczmienia .	3	.	2	50	2	50	2	96	3	.	3	.
„ owsa . . .	1	55	1	50	1	35	1	24	1	50	1	20
„ hreczki . .	3	40	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ kukurudzy .	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ kartofli . .	.	80	.	64	1	10	1	16	.	85	.	90
Cetnar siana . . .	1	12	.	.	.	.	.	.	1	70	1	.
„ wełny	40	.	.	.	.	.	.	.	50	.	50	.
„ nasienia konicza	30	.	.	.	.	.	.	.	24	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	10	5	20	5	20	6	30	8	.	5	.
„ „ miękkiego	4	52	3	15	4	.	4	.	6	.	4	.
Funt mięsa wołowego	.	12	.	12	.	11	.	11	.	12	.	12
Mas okowity . . .	1	20	.	96	.	96	1	12	.	92	.	60

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 17. grudnia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	‴				
7. god. zrana	322.13	+ 0.6	95.2	zachodni sł.	śnieg
2. god. po poł.	323.42	+ 0 5	85.6	„ „	pochmurno
10. god. wiecz.	324.03	— 0.2	85.9	„ „	„

Wysokość śniegu 0 ‴.

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim opera: **„Die lustigen Weiber von Windsor.“**

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Piwko Zygmund, z Słobudki. — Hr. Tarnowski Jan, z Chorzelowa. — Hr. Dzieduszycki Izydor, z Izydorówki.

Hotel europejski: Turczyński Juliusz, z Sapasz. — Załęski Gabryel, z Iskania. — Chwistek Adam, z Witkówki. — Noel Adam, z Suchorowa.

Hotel Langa: Bobowski Leon, z Żurawicy. — Cikowski Ant., z Złotnik.

Hotel angielski: Hr. Rozwadowski Wład., z Hoszowa. — Kownacki Antoni, z Czernicy.

Zajazd Kuhna: Płocki Alexander, z Stasiowej woli.

Do domu zajezdnego nr. $181\frac{2}{4}$: Polański Felix, c. k. notar., z Leżajska. — Wielczyński Jerzy, c. k. kapitan audytor, z Peczyniszyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. grudnia.

Janicki Wiktor, do Ostrożca. — Piwko Zygmund, do Słobudki. — Pieńczykowski Józef, do Wybranówki. — Małachowski Cezar, do Kozówki. — Obertyński Leopold, do Stronibab.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 18. grudnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 81.20. Metaliki po 5% za 100 zł, 66.20; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 744.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 177.20; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —. .

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 fantów szterl. 141.50. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.70. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—. półkorony —.—. Srebro 140 50.

Kurs lwowski.

Dnia 18. grudnia.

		gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	57	6	64
Dukat cesarski	„ „	6	62	6	68
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	44	11	57
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	17	2	19
Talar pruski	„ „	2	11	2	13
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	37	78	93
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	37	82	92
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	166	25	167	75
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	32	66	88
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	63	81	38

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 18. grudnia.	Instytut kupuje		Instytut sprzedaje		Za kupon wypada	
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	78	50	79	—	1	$85\frac{5}{9}$
Dawne „ „ 100 „ „	82	42	82	95	1	$94\frac{5}{6}$

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16. grudnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	62 65	62.75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81.70	81 90
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	81 50	81 60
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	66.40	66 60
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	—.—	—.—
dtto. „ $4\frac{1}{2}$%	59 —	59 25
dtto. „ 4%	52 25	52 50
dtto. „ 3%	39 —	39 50
dtto. „ $2\frac{1}{2}$%	33.50	35.50
dtto. „ 1%	13.25	13 50
Przez. do wylos. z r. 1839	121.75	123.—
„ 1854	86.75	87.—
„ 1860	82.40	82 60
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	89 50	89.70
Renty Como po 42 lir. aus.	17 80	18.—
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	64 —	64 50
„ $4\frac{1}{2}$%	58 —	58 50
„ 4%	51.—	52 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ $3\frac{1}{2}$%	45.50	46.—
„ 3%	—.—	46.—
„ $2\frac{1}{2}$%	44 50	45 50
„ $2\frac{1}{4}$%	—.—	39.—
„ 2%	33.50	34.50
„ $1\frac{3}{4}$%	—.—	30.50
dtto. z procent za granica „ 5%	64.—	64 50
„ $4\frac{1}{2}$%	58 —	58.50
„ 4%	51.—	52.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	89.—	89.50
Wyż. Aust. i Salb.	88.—	88 50
Czech	89.75	90.25
Morawii	87.—	87 50
Szląska	86 50	87 —
Styryi	87 75	88.50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	88.50
Węgier	67.80	68 40

	pien.	towar.
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	69.50	70 —
Galicyi	66.50	67.—
Siedmiogr. i Bukow.	65 50	65.75
Lom. wen. poż. z r. 1856	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	94 —	94 50
Dług Tyrolu po 5%	64.—	64.50
„ 4%	51.—	52.—
Dług Salcburga „ $3\frac{1}{2}$%	45.50	46.—
„ 3%	38.—	38.50
„ $2\frac{1}{2}$%	32.—	32.50
Dług Krainy „ 2%	25.—	25.50
„ $1\frac{3}{4}$%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ $2\frac{1}{2}$% za 100 zł.	14.—	15.—
„ $2\frac{1}{4}$% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ $1\frac{3}{4}$% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	747.—	749
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	177.80	178.—
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	592 —	594 —
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	2169	2101.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	278 50	279.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	155 50	156 —
Połud.-półn.-niem. kolei kem. po 200 zł. m. k.	121.—	121.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłata 160 zł. (80%)	263.—	264 —
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	165 25	165.75
Kol. Preszb.-Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	21.—	22.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	73.—	75.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	695.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140.—	141.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	135.—	136.50
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	420.—	422.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	200.—	203.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	397.—	399.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	387.—	395.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	192.—	195.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102 50	102.75
10 „ 5%	95 50	96 —
przeznacz. do los. po 5%	90 —	90 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	100.—
przez. do los. po 5%	85.90	86.—
Gal. Tow. kred. po 4%	78.—	78.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.75	97.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	101 90	102 10
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	143.—	143 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	96.—	97.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	137.75	138 25
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80.50	81.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.—
Lloyda za 100 zł.	84.50	87.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	122 75	122 90
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	96.25	96.75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	122.—	123.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	35.—	35.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	—.—	—.—
Salma „ 40 „ „	38.—	38 25
Palfiego „ 40 „ „	37.25	37.75
Clarego „ 40 „ „	34 25	34.75
St. Genois „ 40 „ „	37.75	38 —
Windischgrätza 20 zł. „	20 50	21.—
Waldsteina 20 „ „	22 25	22.75
Keglevicha 10 „ „	15 25	15.50

Weksle.

(Na 3 miesiace.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	119.25	119.50
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	119 75	120.—
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	120 —	120.50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	105 50	105.50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	141 25	141.25
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	55.70	55.80
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.70	6.71
dtto. pełnej wagi	6.68	6.69
Korona	19.45	19.50
20frankówka	11.26	11.27
Rosyjski impery.	11.55	11.58
Talar związkowy	2.11	$2.11\frac{1}{2}$
Srebro	140.25	140.50
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Pożar.) Dnia 29. listopada o godzinie 9. wieczorem powstał z nieznanej dotąd przyczyny ogień w Kobylnicy wołoskiej w obwodzie żółkiewskim w stajni tamtejszego włościanina Hrynia K., i zgorzały mu wszystkie budynki gospodarskie, sprzęty, cały plon zboża, 5 koni i jedna sztuka nierogacizny. Cała szkoda wynosi przeszło 2000 zł. w. a.

(Książę Albert.) Franciszek, August, Karol, Emanuel, książę saski i książę Sasko-Koburg-Gotajski, książę małżonek Królowej angielskiej, (25. czerwca 1857) syn księcia Ernesta I. Sasko-Koburg-Gotajskiego, i księżnej Ludwiki saskiej urodził się 20. sierpnia 1819 w Rosenau, w okolicy Koburga. Odbył nauki uniwersyteckie w Bonn, a dokończył wychowania na przyjaźnych dworach, mianowicie w Bruxeli i Londynie. Król Belgów był najmłodszym bratem jego ojca, którego najmłodsza siostra księżna Wiktorya, idąc drugą razą za mąż, za królewicza angielskiego księcia Kent, stała się matką księżniczki Wiktoryi Aleksandry, dzisiejszej Wiktoryi I. Królowej angielskiej, od 20. czerwca 1837 następczyni wuja swego Króla Wilhelma IV. Wybrała za małżonka księcia Alberta, krewnego swego, a gdy ten 24. stycznia 1840 naturalizowanym został, wzięła go za męża w Londynie d. 10. lutego 1840. Dnia 25. czerwca 1857 książę Albert otrzymał tytuł księcia małżonka. Książę Albert był wielkim mistrzem orderu Bath, marszałkiem polnym, kanclerzem uniwersytetu w Cambridge. Małżeństwo jego pobłogosławione dziewięciorgiem dzieci, czterech książąt i pięć księżniczek. Najstarszy syn Albert Edward urodził się 9. listopada 1841, a najmłodszą z dzieci jest księżniczka Beatrix, urodzona 14. kwietnia 1857.

(Wiadomości o okręcie „Amazonka.“) Do Berlina nadeszła wiadomość, że tułów statku „Amazonki“ płynął koło wybrzeży holenderskich; w skutek tego wielu urzędników otrzymało rozkaz zbadać stan rzeczy na miejscu. Mówią, że jeden z pruskich oficerów marynarki udał się do Haagi, zkąd na czółnie parowem, na piaskach u wybrzeży holenderskich w tej porze gęstą mgłą okrytych, będzie robił poszukiwania za „Amazonką.“ W tym zamiarze Anglia wyśle także okręt. Zresztą na tym statku znajdowało się 19, nie 23 kadetów marynarki.

(Pokłady soli w Ameryce.) Nad rzeką Saginawą czyniono w kwietniu 1859 poszukiwania świdrem za solą, uwieńczone w końcu świetnym skutkiem. Pokład w głębokości 679 stop znaleziony, okazało się, że ma 90 stóp w przecięciu i wydaje sól czystą i bardzo dobrą. Utworzyło się już 9 kompanii z kapitałem 102.500 dolarów, i wyzyskują dziennie około 550 beczek soli. Wartość tych kopalni dla stanu Michigan nie jest mniejszą jak kopalni mineralnych w górnej części półwyspu.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.